

**Stockholms
stad**

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Gröndals förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr HÄ 2022/765

2023-01-13

Handläggare
Razieh Zeinoddin
Telefon:08-508 22 020

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-03-23

Verksamhetsberättelse 2022

Gröndals förskolor

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Gröndals förskolor
Rektor: Razieh Zeinoddin

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	4
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	11
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	14
Uppföljning av ekonomi	18
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	18
Investeringar	18
Medel för lokaländamål.....	18
Övrigt.....	18
Systematiskt kvalitetsarbete.....	18
Övrigt	18

Bilagor

Bilaga 1: Atgarder VoR

Sammanfattande analys

Under 2022 har vi genom nätverk och andra forum implementerat ställningstagandet för likvärdiga lärmiljöer. Vårterminen 2022 började med en inspirationsföreläsning kring lärmiljöer av hög kvalitet. Arbetet med lärmiljöer har fortsatt på nätverken då flera arbetslag från olika förskolor inom enheten deltagit och tagit del av varandras utvecklingsarbete kring lärmiljöer. Diskussionerna fortsatte sedan på pedagogiska timme i anslutning till APT varje månad. Då har arbetslagen på varje förskola haft möjlighet att utifrån deras förutsättningar utveckla miljön på förskolan. Pedagogerna har visat stort engagemang i arbetet. Vi har kunnat utveckla arbetet med likvärdiga lärmiljöer genom att bilda en ny grupp av förskollärare som är representant för varje förskola och håller i nätverk för förskollärarna. Genom detta har vi kunnat fördjupa oss i ämnet och skapat likvärdighet inom enheten.

Vi har även under våren gett barnen möjlighet till delaktighet i arbetet med lärmiljöer. Varje barngrupp har diskuterat om vad de tyckte om sin förskola och vad de tyckte det behövdes utvecklas. Några representanter per grupp deltog sedan i ett möte med ledningsgruppen under Barnrådet. Det var väldigt spännande och givande möte. Barnen hade många tankar och framförallt önskningar på fler material.

Undervisningsplaner för olika projekt är aktuella och kontinuerligt följs upp genom lärloggar. Varje arbetslag har även tagit fram undervisningsplan för högläsning.

Verksamhetsbeskrivning

Gröndals förskolor består av åtta förskolor, Bryggan, Gröndalsgården, Hamngården, Karlavagnen, Rosteriet, Sjöbjörnen, Udden och Viken, med totalt 34 grupper. Snittet för antal barn inskrivna i augusti är 541 barn. Antal anställda som arbetar i barngrupp uppgår till: 109 tjänster varav 31% är förskollärare.

Enhetens ledningsgrupp består av rektor, tre biträdande rektorer och en administratör.

Kompetensutveckling

Inspirationsföreläsning, enhetens nätverk kring lärmiljöer samt digitalisering, HLR, TAKK samt fortbildning för kockar är planerad för vårterminen.

Enhetens systematiska kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet följs upp via gemensamma reflektionsmallar i Skolplattformen under Planering och Bedömning. Alla arbetslag kontinuerligt publicerar lärloggar, nyhetsinlägg och skriver undervisningsplaner.

Biträdande rektorer har kontinuerligt haft uppföljning och dialog med arbetslagen.

Medarbetarnas delaktighet

Vi har olika forum så som APT, dialogmöte, medarbetarsamtal, arbetsmiljöguppssmöte samt den dagliga kontakten, där alla medarbetare har fått möjlighet till delaktighet. Närvarande ledarskap har varit en viktig förutsättning. Ledningen inom enheten är organiserad på ett sätt som skapar tillgänglighet och närvarande ledarskap.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	28,4 %	1,7 %	26,7 %	32 %	33 %	33 %	VB 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	85 %			86 %	88 %	88 %	2022
  Antal barn per grupp	15,9 barn/avd.			17,3 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,7 st			4,7 st	4,9	4,9	VB 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,7			3,8	3,6	3,6	2022

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Barnkonventionens intentioner präglar utbildningen och arbetet med normer och värden på våra förskolor. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Lyhörda, medvetna pedagoger erbjuder en stimulerande lärmiljö som väcker barns nyfikenhet på sin omvärld.

Undervisningen kännetecknas av lek, språk, kommunikation samt hållbar utveckling, där barnens förmågor tas tillvara i undervisningens utformning.

Interkulturellt förhållningssätt präglar utbildningen samt förskollärarnas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare.

Förväntat resultat

Utbildning och undervisning utformas utifrån alla barns rättigheter, behov och intressen. Utbildning och undervisning präglas av ett interkulturellt och normkritiskt förhållningssätt. Alla barn utmanas i sin språkutveckling genom en medvetet planerad utbildning och undervisning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt som rör barns rättigheter	2022-01-01	2022-12-31	
Analys			
Vi arbetar kontinuerligt med barnkonventionen. Enhetsmålen och förväntade resultat är uppbyggd på barnkonventionen vilket underlättar för oss att planera och följa upp arbetet kring detta.			

Enhetsmål: I Gröndals förskolor är gruppen en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen erbjuds en likvärdig utbildning utifrån barns olika förutsättningar och behov
- Barnen har ett rikt och varierat språk och kan uttrycka sina åsikter och tankar
- Barnen har inflytande och är delaktiga
- Barnen har kunskap och erfarenhet om Barnkonventionen
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen

Analys

Vi har skapat förutsättningar för både spontan och planerad lek där alla barn utifrån sina förmågor deltar. Det har vi gjort genom de särskilda ekonomiska satsningar vi gjort i vissa grupper med fler pedagogtimmar och extern handledning. Det har genererat ett bättre gruppklimat mer spontan och planerad lek. Vi behöver bli bättre på att dokumentera spontan lek, fokus på lärloggar fram tills nu har mer varit ”planerade undervisningstillfällen”.

Vi har anpassat utbildningen och miljön utifrån barns olika förutsättningar och behov. Några grupper har haft barn med särskilda rättigheter, vilket påverkat både arbetssätt, utbildningsinnehåll och miljön på hemvisterna. Fokus har i de grupperna legat mer på gruppdynamik dvs dela barnen i goda mindre sammanhang. Följa barnens intressen och anpassa verksamheten efter barnens dagsform. Vi har behövt tillsätta extra pedagogtimmar samt extern handledning för att kunna erbjuda en trygg verksamhet för alla barn. De ökade kostnaderna genererade en ökad förståelse för barnens behov, samt ett bättre förhållningssätt och möjligheten att dela sig i mindre sammanhang under hela dagen mer än tidigare.

De övriga grupperna har arbetat utifrån barnens intressen och förutsättningar med ett projektinriktat arbetssätt. Några av grupperna för de yngre barnen har haft ett ständigt flöda av nya barn vilket påverkar utbildningens innehåll. Det leder till att fokus med arbetet blir att ständigt arbeta med gruppdynamiken, mer än ett fördjupat projektarbete.

Vi har skapat olika mötesforum för barnen där barnens tankar tas till vara. Tankar kring betydelsen av möten och mötesplatser har tolkats och diskuterats bland pedagogerna. De har kommit fram till att mötesplatser finns överallt, det handlar om pedagogernas förhållningssätt om vad de tänker definierar en mötesplats. Ex vid måltider, vid vilan i hallen, i de olika

leksituationerna. Det är olika slags möten där barnen får möta kamrater och pedagoger i samtal och reflektion kring en mängd olika ämnen.

Vi har dessutom även skapat möten mellan barnen på förskolorna och oss i ledningen för att få de ska få delaktighet, inflytande och fånga upp barnens tankar kring vad de tänker är framgångsfaktorer och utvecklingsbart på våra förskolor.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö är lika viktiga delar som tillsammans skapar goda förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Fysisk rörelse och hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Målet är att främja hälsosamma vanor och rörelseglädje hos barn. Det handlar även om att barn ska få utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns digitala kompetens utmanas och de digitala resurserna används på ett genomtänkt sätt i undervisningen. Kunskap om digitaliseringens möjligheter och dess utmaningar är vägledande.

Som stöd för att planera och utveckla utbildning och undervisning använder pedagogerna gemensamma strategidokument och ställningstaganden om språk, kultur, fysisk rörelse och måltid samt digitala verktyg.

Förväntat resultat

Alla barn utforskar, leker och kommunicerar i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.

Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna utveckla sitt strategiska kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vi har använt digitala verktyg på ett sätt som stimulerat barnens utveckling och lärande. På några av förskolorna har det funnits få fungerande lärplattor, vilket påverkat hur mycket digitala verktyg barnen kunnat tillägna sig i utbildningens innehåll. Polyglutt har använts flitigt och några arbetslag har börjat arbeta med green screen, programmering samt webb mikroskop. Enheten investerade i en mängd nya lpads så att alla pedagoger skulle ha tillgång till lärplattor, vilket har underlättat såväl dokumentation som SKA-arbetet men även kompletteringen med digitala verktyg i utbildningens innehåll.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera den stadsdelsgemensamma rörelsestrategin för fysisk aktivitet och hälsa samt matstrategin.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Vi har haft genomgång av ställningstaganden. Rörelse är en naturlig del av verksamheten och inkluderas i olika projektarbete.			
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Under 2022 har vi haft nätverk kring likvärdiga lärmiljöer då hela arbetslaget har deltagit. Vi har dessutom bildad en referensgrupp som har haft nätverk för förskollärarna på varje förskola. Syftet har varit att utifrån lokala förutsättningar, fortsätta implementeringen av ställningstaganden för likvärdiga lärmiljöer.			
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera det stadsdelsgemensamma underlaget för stadens språkprogram.	2022-01-01	2022-12-31	
	Analys Alla grupper har under 2022 arbetat utifrån språkstrategin och har haft undervisningsplaner där språk och högläsning varit i fokus. Vi har skapat rika språkliga miljöer som stimulerar barns lärande genom högläsning, samtal och använt olika språkliga genrer för att utvidga barns ordförråd och kommunikativa förmågor samt erbjudit alternativa kommunikationsformer.			

Enhetsmål: *Varje barn i Gröndals förskolor möts av lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.*

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen erövrar kunskap genom lek och lustfyllt lärande
- Barnen har ett rikt och varierat språk och kan kommunicera och uttrycka sig på olika sätt
- Barnen har tillgång till ett varierat utbud av litteratur, högläsning och berättande
- Barnen har förmåga att uttrycka sig med hjälp av olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans
- Barnen har förmåga att använda matematiska begrepp i sitt kunskapssökande
- Barnen har kunskap om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysiska fenomen
- Barnen är i ett sammanhang där olika val i vardagen bidrar till en hållbar utveckling
- Barn visar rörelseglädje och välbefinnande
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen

Analys

Alla grupper har skrivit en undervisningsplan kring högläsning och språk. Vi har sett att just högläsningen utvecklats och fått en mer betydande roll sedan vi haft nätverk kring högläsning och pedagogerna lyssnat på föreläsningen med Agneta Edwards. Under hösten 22 fortsatte arbetet med att utveckla våra språkliga miljöer, vi har arbetat vidare med högläsning och boksamtal, samt haft nätverk kring berättande och drama/ lek.

Vi kan se att våra satsningar på språk och högläsning gjort pedagogerna mer medvetna om vikten av högläsning och boksamtal. De grupper som arbetat mer intensivt med böcker har sett resultat i samtal med barnen. Många pedagoger uttrycker att de saknar faktaböcker, vi behöver köpa en lite fler sådana i vår kommande satsning på förskole bibliotek. Vissa förskolor har saknat viss litteratur, sk klassisk förskolelitteratur vilket vi nu har tillgång till på samtliga förskolor. I de senaste boksatsningarna har fokus varit på Mångkulturella böcker, och mer nyutgåvor.

De flesta förskollärarna deltog i Förskole summit och tog till sig vikten av att arbeta med barns språk tidigt.

Några av grupperna har haft projekt med naturvetenskapligt innehåll. Nästan alla grupper går kontinuerligt till skogen och utforskar med barnen. Vi behöver utmana oss i att låta barnen bekanta sig med begrepp och mer avancerad ord som har med naturvetenskap (teknik och matematik) att göra.

Utveckling av lärmiljöer har varit i fokus under 2022 och diskussioner om pedagogernas förhållningssätt och barnens inflytande och delaktighet har varit huvudrubrikerna i detta arbete. Vi har organiserat nätverken på ett sätt som möjliggör för hela arbetslaget att delta på mötena och diskutera ämnet med andra arbetslag inom enheten. Många av pedagogerna har lyft vår satsning på nätverk med hela arbetslaget som en framgångsfaktor.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Särskilda medel för kultur och skapande finns avsatta för att stimulera och utveckla detta arbete.

Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. Den kan visa på möjlighet att formulera och uttrycka sig, bjuda på upplevelser som berikar, utmanar och bekräftar. För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och

utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen. Kulturpengen är baserad på antalet inskrivna barn i förskolan..

Stadsdelsnämnden har utformat ett gemensamt ställningstagande för alla förskolor avseende arbetet med kultur i förskolan. Ställningstagandet ska vara ett stöd för medarbetarna i undervisningen samt kunna användas som information till vårdnadshavare. Implementering pågår och fortsätter under 2022.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Ett nätverk utformas med aktörer från olika organisationer, föreningar och delar av stadens verksamheter i syfte ett samverka och informera om fritids- och kulturverksamheter i stadsdelen främst för barn och unga.

Stadsdelsnämnden har samarbete med biblioteken i stadsdelen. Fysiska möten kompletteras med digitala alternativ för att öka tillgängligheten för barn och ungdomar.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Äldreomsorgen har sju öppna mötesplatser bestående av två aktivitetscenter och fem träffpunkter, beredskap för Covid19-anpassade aktiviteter finns. I samarbete med kulturnämnden sker en särskild satsning på kultur för äldre i äldreomsorgens verksamheter. Stadsdelsnämnden planerar att bjuda in äldre till kulturevenemang under året.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag. Flera av de lokala föreningarna tar ett stort ansvar för att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelen och bjuder in såväl nya besökare som erfarna.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att systematiskt inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelen för att bidra till stadsövergripande samhällsplanering som ska ge lika möjligheter till deltagande och skapande samt ett kreativt och attraktivt Stockholm. I arbetet strävar förvaltningen efter att hitta ett sätt för föreningar att nyttja lokaler och utrymmen på Medborgarkontoret i Älvsjö.

Stadsdelens parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Möjlighet till spontanidrott finns bland annat vid de nya utegymmen och konstgräsplanerna.

Förväntat resultat

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Ett nätverk med aktörer kring barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter finns för att planera, informera och samordna verksamheter och resurser, med syftet att bredda deltagandet och nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska verka för att nyttja de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under 2022 har vi haft teaterföreläsning på förskolorna. Under hösten har vi även kunnat boka föreläsningar utanför förskolorna.			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden Förskolan som kulturell mötesplats, för förskolans arbete med kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vi har haft genomgång av ställningstaganden. Samtliga arbetslag arbetar utifrån ställningstaganden. Vi har bokat föreläsningar till förskolorna då samtliga barn har kunnat delta. Även besök av museer och teater återupptagits.			

Enhetsmål: *Alla barn inom Gröndals förskolor har tillgång till ett rikt utbud av kulturaktiviteter.*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar.

Analys

Förskolan är en mötesplats där barnen möter och själva provar olika former av kultur och skapande. Barnen har haft tillgång till varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen har mött olika former av kultur, teaterbesök både på förskolan och utanför, besökt museer mm samt deltagit i skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Pedagogerna har kunnat planera för olika kulturaktiviteter. Vi har haft teaterbesök på förskolan under både våren och

hösten och alla barn fått möjlighet att ta del av det. Vi har bokat en hel del föreställningar från Kulan, både för äldre och yngre barn.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) gäller även under 2022. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas med utgångspunkt ur förra årets inventering av investeringsbehov. Pengarna är tänkta att gå till energieffektiviseringsåtgärder i form av LED och nya vitvaror.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2022 ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är förvaltningens största källa av växthusgaser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden implementerar den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna.

Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter.

Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin.

Den relativa energiförbrukningen i stadsdelsnämnden har minskat.

Utsläpp från stadsdelsnämndens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat. Stadsdelsnämnden ska vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kockar om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Kockarna har deltagit på föreläsningar inom stadsdelen under 2022. Vi har även intern nätverk för kockarna vilket är ett bra forum för diskussioner om klimatsmartmat.			
✓ Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Våra kockar har kunskap om stadens matstrategin och följer handlingsplanen som är framtagen utifrån strategin med fokus på klimatsmartmat.			
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliesmart vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Kontinuerligt ser vi över materialen och byter ut gamla soffor, madrasser och mattor.			
✓ Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska användningen av plast.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Vi har lättporslin och glas på de flesta förskolor. Vissa använder fortfarande plastglas vilket vi kontinuerligt förnyar. Även leksaker ses över kontinuerligt.			

Enhetsmål: *Enheten arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation år 2030.*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla förskolor i enheten är på nivå 2 enligt Kemikaliesmart förskola
- Andel ekologiskt livsmedel är 60%

Analys

Vi har utifrån stadens matstrategin tagit fram en handlingsplan som våra kockar följer. Vi har minskat på livsmedel som har negativ klimatpåverkan. Kockarna har fått fortbildning kring detta för att kunna anpassa sitt arbete samt kunna förklara för pedagogerna varför vi behöver göra vissa ändringar.

Vi jobbar kontinuerligt med planen för kemikaliesmart förskola, byter ut madrasser, mattor och soffor.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom givna budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Enheten ska ha en budget i balans

Analys

Enheten har regelbundet följt upp ekonomin genom kontakter mellan avdelningschef, rektor och controller inför månads- och tertialrapporter. Enheten har haft god ekonomi under 2022. Vissa arbetslag som behövde extern handledning av en specialpedagog kring barn i behov av stöd har kunnat under våren och hösten 22 få handledning av en extern specialpedagog.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet fortsatt ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya stadsdelsnämnden är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Arbetsmiljö

Arbete inom arbetsmiljöområdet är fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och trivas i arbetet. Ett tillgängligt ledarskap är här viktigt för att kunna skapa och säkerställa en god arbetsmiljö. Det är även viktigt att säkerställa att arbetsmiljön är fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Chefer ska ha god kunskap om ovanstående och förvaltningen fortsätter att regelbundet genomföra utbildning inom områdena. Utbildningar för chefer och skyddsombud inom grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete planeras också fortsätta under kommande år. Att arbeta förebyggande för att sänka sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat. Stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro och det är av största vikt att denna process följs.

Friskvård och att ha ett främjande och förebyggande hälsoperspektiv är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Alla medarbetare på förvaltningen erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet och verksamheten så tillåter. Medarbetare med lägre sysselsättningsgrad än heltid erbjuds friskvårdstid i proportion till sysselsättningsgrad. Alla medarbetare kan som anställda inom Stockholms stad, köpa årskort på stadens sim- och idrottshallar till ett subventionerat pris. Medarbetare kan även välja att få annan godkänd friskvårdsaktivitet subventionerad till ett belopp som fastställs av förvaltningens årsvis, för närvarande 1 200 kronor per år.

Kompetensförsörjning

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. För att stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering inom respektive verksamhetsområde. Vid rekryteringar är det viktigt att säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Vid chefsrekrytering är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekryteringen och urvalet. Stadsdelsnämnden fortsätter därför att stärka chefer i kunskap om stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

Medarbetare med ofrivillig deltid som anmäler önskemål om högre sysselsättningsgrad ska erbjudas det när möjlighet uppstår. Arbetet med att öka kunskapen om projektet ”heltidsresan” och en god bemanningsplanering fortsätter under kommande år där det nya schema- och bemanningsystemet Medvind även har startat inom flera verksamheter.

Chefsuppdrag och ledarskap

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetsyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och hantera förändringar och komplexa situationer.

Stadens nya chefsprofil grundar sig i det transformerande ledarskapet, eller Full Range leadership-modellen, en modell som länge dominerat forskningen. Chefsprofilen består av fem kompetenser och utgör en plattform för stadens syn på chefers ledarskap. Chefsprofilen är vägledande i arbetet med aktiviteter inom ledarutveckling som stadsdelsnämnden arbetar med under 2022.

Chefer som i den nya stadsdelsnämnden är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Stadsdelsnämnden kommer även kommande år att ta fram en s.k. chefsutvecklingstrappa med olika nivåer av utbildningsblock kopplat till grundnivå respektive fortsättningsnivå. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom dels genom stadens chefsutvecklingsprogram och dels andra stadsövergripande upphandlade insatser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
Analys Under 2022 fortsatte arbetet med förbättrat arbetssituation. Vi hade uppföljning av handlingsplanen på samtliga förskolor inom enheten och handlingsplanerna reviderades.			

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

•Rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen.

Analys

Med ett tillgängligt och närvarande ledarskap har vi kunnat skapa och säkerställa en god arbetsmiljö. Vi har kunnat snabbt ta tag i och åtgärda det som eventuellt kunde orsaka ohälsa i arbetsmiljön. Vi har varit tydliga med att arbetsmiljön skall vara fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering mm. Vi har informerat samtliga medarbetare om rutinerna och berättat att det är allas ansvar att informera rektor om man får kännedom om eller om man själv har drabbats av sådana handlingar. Skyddsombuden inom enheten har gått på grundläggande arbetsmiljöutbildning.

Samtliga arbetslag har under våren fått möjlighet att utifrån medarbetarenkätens resultat delta i diskussioner i syftet att förbättra arbetsmiljön och arbetssituationen på förskolorna. Handlingsplaner har framtagits för samtliga förskolor.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar.

Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens arbete med att utveckla innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta inkluderar beställarfunktion av digitala tjänster och produkter.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsombud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet

och vad det innebär för deras verksamhet. Under 2022 kommer förvaltningen att utse informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer. De kommer representera sina verksamheter och deltar i arbetet med att kartlägga övergripande system, program, processer och arbetssätt. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2022.

Avdelningen för förskola

Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitalisering som ska utgöra stöd för undervisning samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare. Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen fortsätter under 2022, parallellt med utvecklingen av arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet i Skolplattformen. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling kring användning av digitala verktyg i undervisningen.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. En kartläggning av den digitala kunskapen görs inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen utvecklar och stärker arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår. Ett projekt för utveckling av kring digitalt (SMART) föräldrastöd pågår.

Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov. Ett projekt med en digital samordnare kommer att genomföras under 2022 för att stötta medarbetare och chefer inom äldreomsorgen i användandet av olika tekniska lösningar. Införandet av smarta lås inom hemtjänsten påbörjas i början av 2022, arbetet med att erbjuda digitala inköp fortgår samt att förvaltningen inväntar direktiv gällande införandet av digitala natttillsyner.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Avdelningen ska planera för det långsiktiga digitaliseringsarbetet på förvaltningen och strukturera upp detta. Vidare ska en IT-samarbetsyta lanseras och även ett bokningssystem för el-cyklar. Det kommer också att tas fram en struktur för ett digitaliseringsnätverk där alla verksamheter ska involveras.

Förväntat resultat

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd har ökat.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Under 2022 har vi fått en del synpunkter och klagomål kring personalplaneringen samt pedagogernas arbetssätt. Dessa har vi fått via mail där föräldragruppen skickat gruppmail till både rektor och biträdande rektor. Synpunkterna gällde en grupp och det handlade om att föräldrarna ville ha mer information om personalplaneringen. Klagomålen gällde två grupper och då handlade det delvis om personalplaneringen och delvis om pedagogernas arbetssätt och bemötande. Vid samtliga tillfälle var rektor i kontakt med vårdnadshavarna och bokade möte. Flera vårdnadshavare deltog på mötena vilka var konstruktiva och vi kunde ha dialog om omständigheterna och förutsättningarna.

Övrigt

Under Apt i januari har vi genomgång av både verksamhetsplanen och verksamhetsberättelsen. Samtliga medarbetare så som förskollärare, barnskötare och kockar deltar på Apt.